

LATVIJAS REPUBLIKAS
VALSTS ZEMES DIENESTS

11. Novembra krastmalā 31, LV-1484, Rīgā, Latvija
tel. 7222590 fakss 7212320

RĪKOJUMS

Rīgā

2000. gada 28. janvārī

Nr. 32.

Par zemes īpašumu robežu
noteikšanas metodēm

Lai radītu priekšnoteikumus pārejai uz vienotām robežu uzmērīšanas metodēm visā valsts teritorijā, kā arī lai pilnībā nodrošinātu ar LR Valsts zemes dienesta 10.06.1999. rīkojumu Nr. 228 apstiprinātās "Robežu uzmērīšanas instrukcijas" darbību:

1. **Apstiprinu** "Instrukciju zemes robežu uzmērīšanai, izmantojot ortofotokarti mērogā 1:10 000" un nosaku, ka tā stājas spēkā ar 01.02.2000.

2. **Nosaku** pārejas periodu no 01.02.2000. līdz 31.12.2000., kura laikā atļauts pielietot 3 robežu uzmērīšanas metodes -

2.1 robežu uzmērīšanu ar piesaisti ģeodēziskajam tīklam, atbilstīgi 1999.gada "Robežu uzmērīšanas instrukcijas" prasībām;

2.2 robežu uzmērīšanu, izmantojot ortofotokarti mērogā 1:10 000, atbilstīgi 2000.gada "Instrukcijas zemes robežu uzmērīšanai, izmantojot ortofotokarti mērogā 1:10 000" prasībām;

2.3 robežu ierādīšanu, izmantojot kontūru fotokartes mērogā 1:10 000, atbilstīgi 1994.gada "Tehnisko norādījumu zemes īpašumu (lietojumu) robežu ierādīšanai dabā" prasībām.

3. **Uzdošu** LR VZD reģionālo nodaļu vadītājiem

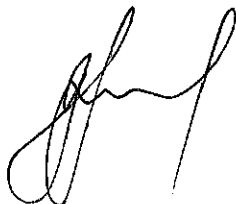
3.1 izvērtējot nodaļas darbības zonā nodrošinājumu ar ģeodēziskajiem tīkliem un ortofotokartēm, kā arī ņemot vērā zemes īpašumu raksturu un sastādāmo zemes robežu plānu precizitāti, norādīt teritorijas (kadastra grupas), kurās pārejas periodā mērniecībā izmantos 2.punktā noteiktās metodes;

3.2 sastādīt grafiku, nosakot termiņus, kad konkrētās teritorijās notiks 1999.gada robežu uzmērīšanas Instrukcijas prasību ieviešana ražošanā;

3.3 līdz 10.02.2000. iesniegt VZD Nekustamā īpašuma formēšanas pārvaldē saskaņošanai kadastra grupu sarakstu, norādot uzmērīšanas metodi, saskaņā ar pielikumu.

4. Par Rīkojuma izpildes atbildīgo **nozīmēju** LR VZD Nekustamā īpašuma formēšanas pārvaldi.
5. Kontroli par Rīkojuma 3.punkta izpildi **uzdošu** LR VZD Iekšējā audita departamentam.

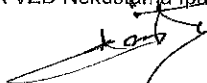
Ģenerāldirektors

G.Grūbe

Rīkojumu iesniedz:

LR VZD Nekustamā īpašuma formēšanas pārvalde

Rīkojumu saskaņo:

Direktoru padome

2000. gada

27. janvāris

Protokola Nr.

4

Rīkojumu izsūtīt:

LR VZD reģionālajām nodaļām

LR VZD Stratēģijas un programmu vadības departamentam

LR VZD Iekšējā audita departamentam

LR VZD Nekustamā īpašuma formēšanas pārvaldei

148

APSTIPRINĀTS

ar LR Valsts zemes dienesta
ģenerāldirektora

2000.gada 28. janvāra

rīkojumu Nr. 32.

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS ZEMES DIENESTS

INSTRUKCIJA

**ZEMES ROBEŽU UZMĒRĪŠANAI, IZMANTOJOT
ORTOFOTOKARTI MĒROGĀ 1:10 000**

RĪGĀ, 2000.

1. Instrukcija sastādīta, pamatojoties uz "Metodiskajiem norādījumiem ortofotokaršu mērogā 1:10 000 izmantošanai zemes īpašumu formēšanas un kadastra darbiem" (VZD, 1998.g.), un satur pamatnoteikumus zemes vienību robežu uzmērīšanai Latvijas Republikas lauku apvidos, kur izgatavotas ortofotokartes un nav nepieciešamā nodrošinājuma ar ģeodēziskā atbalsta tīkla punktiem.
2. Robežu uzmērīšana, izmantojot ortofotokartes, ir klasificējama kā viena no uzmērīšanas LKS-92 TM koordinātu sistēmā metodēm un tiek ieviesta ražošanā ar mērķi:
  - 2.1. iekļaut mērniecības darbu apritē ortofoto kartogrāfisko materiālu mērogā 1:10 000;
  - 2.2. atteikties no tehniski un fiziski novecojušiem fotoplāniem un vienkāršotiem mērniecības paņēmieniem, kuri ne visos gadījumos nodrošina noteiktības prasības;
  - 2.3. radīt iespējas mērniecības datus un dokumentus apstrādāt un uzglabāt datorizētā veidā;
  - 2.4. būtiski uzlabot zemes robežu noteikšanas darbu un izgatavojamo zemes īpašumu/lietojumu dokumentu kvalitāti.
3. Darbu izpilde balstās uz principu, ka robežu stāvokli digitālajā ortofotokartē nosaka pēc mērniecības datiem, veicot robežpunktu instrumentālu uzmērīšanu no situācijas kontūru punktiem, bet dabīgās robežas pēc situācijas dešifrēšanas rezultātiem, nodrošinot zemes vienības robežu un aprēķinātās kopplatības atbilstību kartes mērogā 1:10 000 noteiktībai.
4. Projektētās zemes robežas, atkarībā no topogrāfiskajiem apstākļiem, apvidū nosprauž:
  - 4.1. orientējoties pēc apkārtējās situācijas, robežu stāvokli apvidū nosakot identiski stāvoklim digitālās ortofotokartes izdrukā attiecībā pret tuvākajiem situācijas elementiem - teritorijās, kur daudz situācijas kontūru un dabas objektu;
  - 4.2. instrumentāli - pēc digitālajā ortofotokartē noteiktām robežpunktu koordinātām - aizklātā apvidū (krūmājā, mežā) vai teritorijā, kur raksturīgu situācijas elementu robežu tuvumā nav (meliorētā laukā), kā arī

4.3. kombinējot minētos paņēmienus.

5. Robežas apvidū uzmēra, izmantojot parastos teodolītus un mērsloksnes, elektroniskos tahimetrus:

5.1. no digitālās ortofotokartes izdrukā identificētiem situācijas kontūru punktiem;

5.2. no speciāli izveidota instrumentāla uzmērīšanas gājiena, kurš balstīts uz identificētiem situācijas kontūru punktiem;

6. Koordinēšanai pakļauti:

6.1. visi konkrētā zemes gabala robežpunkti, kā arī dabīgo robežu pagriezienu punkti, kad attiecīgie situācijas elementi, pa kuriem robežas noteiktas, nav droši dešifrējami ortofotokartē;

6.2. tuvākie ar robežu ierādīšanas metodi noteiktie blakus zemes gabalu robežpunkti, lai nodrošinātu robežu sasaisti;

6.3. visi blakus izvietoto zemes gabalu robežpunkti, ja to iepriekš ierādītajās robežās kadastra kartē konstatētas nepieļaujamas novirzes.

7. Robežu nospraušanai/uzmērīšanai apvidū tiek uzstādītas šādas noteiktības prasības:

7.1. robežu nospraušanas/uzmērīšanas nodrošināšanai izvēlēto situācijas atbalsta punktu centru fiksēšanas kļūda nedrīkst pārsniegt

◆ apvidū 1.0 m,

◆ fotogrāfiskajā attēlā 0.1 mm;

Ja prasības nevar realizēt, tad punkti nav derīgi uzmērīšanas pamatojumam.

7.2. instrumentālajiem uzmērīšanas gājieniem, balstītiem uz identificētiem situācijas kontūru punktiem, noteiktas pielaides:

◆ maksimālais gājiena garums - 2 km,

◆ pieļaujamā lineārā nesaiste - 6.0 m.

7.3. robežpunktu stāvokļa vidējā kvadrātiskā kļūda attiecībā pret ģeodēzisko atbalsta tīklu nedrīkst būt lielāka par ± 3 m;

8. Veicot robežu uzmērīšanu, izpilda šādas darbības:

8.1. sagatavošanas darbu posmā -

- 8.1.1. datorizētā veidā digitālajā ortofotokartē ar Tehniskās kartes saturu iezīmē zemes īpašuma/lietojuma projektētās robežas, ņemot vērā blakus objektu robežu datus, nosaka robežpunktu koordinātas un pārbauda zemes kopplatības atbilstību lēmumam par zemes piešķiršanu, vajadzības gadījumā izdarot attiecīgas korekcijas;
- 8.1.2. kamerālā ceļā izvēlās vietas, kur apvidū varētu atrasties identificēšanai piemēroti situācijas kontūru punkti un iespējamo instrumentālo uzmērīšanas gājienu trases;
- 8.1.3. saņem darba objekta digitālās ortofotokartes fragmenta izdruku mērogā 1:10 000 vai 1:5000, atkarībā no uzmērāmā zemes gabala lieluma, fotoplāna kserokopiju, datus par agrāk izpildītiem mērniecības darbiem un pierobežniekiem, zemes īpašuma/lietojuma aprobežojuma objektiem u.c. materiālus;

8.2. izpildot lauka darbus -

- 8.2.1. izvēlās apvidū robežu nospraušanas/uzmērīšanas pamatojumam piemērotus situācijas kontūru punktus. Par tādiem var kalpot asi izteikti un viennozīmīgi identificējami apvidus objekti: ceļu un grāvju viduslīniju krustpunkti, elektrolīniju balstu pamatnes, būvju konstrukcijas elementi, atsevišķi augoši koki un krūmi, u.c., kuru kontūras ne apvidū, ne fototonī nav izplūdušas un noteikšanas kļūdas nepārsniedz 7.1. punktā uzrādītās pielaides;
- 8.2.2. nostiprina apvidū ar pagaidu zīmēm - zemē iedzītiem koka mietiem un sargmietiem, apkārt aprokot trīsstūrveida grāvīšus, instrumentālo uzmērīšanas gājienu punktus (atbalsta punktus, kur tas iespējams), lai nodrošinātu iespējas tos izmantot atkārtoti;
- 8.2.3. izvēlēto situācijas kontūru punktu vietas fiksē ortofotokartes fragmenta izdrukā ar adatas dūrumu, apzīmē ar aptuveni 4 mm diametra sarkanas krāsas aplīšiem un numuriem, bet abrisā dod punktu aprakstu;
- 8.2.4. izliek apvidū robežas pēc uzdotajām robežpunktu koordinātām vai uzmēra robežpunktus, kurus nosprauž apvidū, orientējoties pēc apkārtējās situācijas;
- 8.2.5. vienlaikus sagatavo zemes īpašuma/lietojuma situācijas plāna kartogrāfisko pamatni: veic apvidū situācijas lauka dešifrēšanu,

papildinot Tehniskās kartes saturu, izdara mērījumus, sastādot abrisu, zemes aprobežojuma objektu attēlošanai plānā;

- 8.2.6. sagatavo un iesniedz kamerālo darbu izpildei robežu un situācijas uzmērīšanas datus un abrisu, grafiski noformētu digitālās ortofotokartes fragmenta izdruku ar situācijas dešifrēšanas rezultātiem, atzīmētiem situācijas kontūru atbalsta un uzmērīšanas gājienu punktiem;

8.3. veicot kamerālos darbus-

digitālajā ortofotokartē nosaka robežu nospraušanas/uzmērīšanas pamatojumam izvēlēto situācijas punktu koordinātas LKS-92 TM sistēmā, aprēķina un izlīdzina uzmērīšanas gājiena nesaisti, aprēķina robežpunktu un uzmērīto situācijas punktu koordinātas, zemes īpašuma/lietojuma kopplatību, attēlo uzmērītās robežas digitālajā ortofotokartē.

Robežpunktu koordinātas aprēķina ar noteiktību 1 m, bet zemes īpašuma / lietojuma kopplatību nosaka ar noteiktību 0,1 ha.

Attēlojot robežas digitālajā ortofotokartē, ierādītās robežas pieskaņo uzmērītajām, ja nesakritība nepārsniedz divkāršu kartes mērogā 1:10 000 noteiktību. Pretējā gadījumā organizē mērījumu pārbaudi un kļūdainā darba labošanu.

9. Veicot visas pārējās mērniecības darbības, kuras nereglamentē šie noteikumi, attiecībā uz mērniecības vispārīgiem jautājumiem, robežu noteikšanu, nostiprināšanu apvidū un saskaņošanu, zemes robežu un situācijas plānu sastādīšanu un noformēšanu, mērniecības dokumentācijas sakārtošanu, darbu kontroli, pieņemšanu un nodošanu spēkā ir "Robežu uzmērīšanas instrukcijas" (VZD,1999.g.) tehniskās prasības.
10. Darbu izpildes secību katrā konkrētā gadījumā nosaka atkarībā no uzmērāmo robežu rakstura, apvidus apstākļiem, izvēlētās mērniecības metodes un tehniskajām iespējām.

SASKAŅOTS

Valsts zemes dienesta
Nekustamā īpašuma formēšanas
pārvaldes direktors

Z. Veitners

2000.gada 27 janvārī

